

utidssvarende. Ja, man kan vel i den forbindelse også tilføje, at grundloven i det daglige næppe påkalder sig den helt store opmærksomhed ude i befolkningen. Jeg vil også gerne understrege, at det ikke nødvendigvis er et negativt tegn i vores demokrati. Som jeg ser det, er det i høj grad et tegn på, at vores moderne samfund uden problemer kan fungere inden for rammerne af den eksisterende grundlov.

Alt i alt er det altså regeringens opfattelse, at tiden ikke i dag er moden til at igangsætte en proces, der sigter mod at munde ud i en grundlovsændring. Det være sig i form af en forfatningskommission, et konvent eller lignende. Jeg vil i den forbindelse gerne komme lidt ind på nogle af de punkter, som de forskellige forslag lægger op til, og som forslagsstillerne mener, skal indgå i et arbejde med at ændre grundloven.

Et af de temaer, der bliver taget op i flere af forslagene, er menneskerettighederne. Det nævnes således, at bestemmelserne i den gældende grundlov om borgernes rettigheder, f.eks. ytringsfriheden og retten til den personlige frihed, bør suppleres og justeres i lyset af den række af rettigheder, der er nedfældet i bl.a. den europæiske menneskerettighedskonvention.

Men jeg synes, man skal være opmærksom på, at noget sådant som udgangspunkt alene ville have en rent formel, symbolsk betydning. De rettigheder, som er nedskrevet i f.eks. den europæiske menneskerettighedskonvention, er jo netop rettigheder, som borgerne allerede har, så det ville ikke reelt tilføje noget nyt at gentage de samme rettigheder i grundloven.

Det, der for den enkelte borger har reel betydning, er, at myndighederne er fuldt opmærksomme på i praksis at respektere de gældende menneskerettigheder, hvad enten det følger af grundloven eller f.eks. af den europæiske menneskerettighedskonvention.

Så kan vi selvfølgelig også reelt tilføre samfundet og befolkningen et højere retssikkerhedsniveau ved her i Folketinget løbende at gennemføre den fornødne lovgivning. Lad mig i den forbindelse f.eks. nævne Retssikkerhedskommissionen, som blev nedsat umiddelbart efter regeringens tiltræden. På baggrund af denne kommissions arbejde behandler Folketinget for tiden et lovforslag fra justitsministeren, som netop går ud på i en række praktisk vigtige tilfælde at sikre den enkelte borgers retssikkerhed yderligere.

Regeringen har som bekendt også tidligere fremsat et lovforslag, som skal beskytte den enkelte mod foreningstvang. Forslaget bygger på hensynet til foreningsfriheden, herunder retten til selv at vælge; om man vil være medlem af en bestemt fagforening. Heller ikke her behøver vi nogen grundlovsændring for at styrke borgernes retssikkerhed. Det kræver bare, at et flertal i Folketinget vil støtte regeringens forslag.

Kl. 14.25

Jeg kan også nævne spørgsmål om borgerens ret til indsigt i den offentlige forvaltning, noget, der er omtalt i et af de forslag, vi behandler i dag. Regeringen er helt enig i, at der kan gøres mere for at styrke åbenheden i det offentlige, men den nemmeste og mest effektive vej til det er faktisk ikke at søge grundloven ændret med henblik på at indsætte en principbestemmelse om dette spørgsmål i grundloven. Reelle resultater på området opnås ved lovgivning.

Regeringen har faktisk allerede her startet et forberedelsesarbejde ved at nedsætte Offentlighedskommissionen, som skal udarbejde forslag til en ny offentlighedslov, der samlet giver borgerne større ret til indsigt i forvaltningen.

Det er igen et eksempel på, at der er mange gode ting, man kan opnå, men man behøver faktisk ikke ændre en grundlov. Man kan bare gennemføre den fornødne lovgivning i Folketinget.

Også når det gælder den enkeltes ansvar over for fællesskabet og naturen samt den enkelte borgers sociale rettigheder, som f.eks. retten til lægehjælp og ordentlige arbejdsforhold, kan man da med god ret spørge, hvad den reelle gevinst ville være ved at skrive alt det ind i grundloven. Selvfølgelig vil det se flot ud og smukt ud, og det ville markere vores ønske om ved fælles bestræbelser at skabe og ikke mindst videreføre et samfund, hvor der bliver taget hensyn til miljøet og naturen, og hvor alle vel ønsker en så høj social velfærd for den enkelte som muligt. Så ingen ville i den forstand vel ikke på den ene eller anden måde kunne være imod at markere sådanne fælles ønsker.

Men helt ærligt, en reel styrkelse af indsatsen på de områder skal efter min mening eller kan efter min mening ikke mest hensigtsmæssigt ske gennem grundlovsbestemmelser. Vi skaber jo f.eks. ikke flere og bedre job ved at skrive paragraffer i grundloven. Det kan vi i stedet gøre ved bl.a. at give virksomhederne gode konkurrenceforhold eller føre en fornuftig økonomisk politik, eller hvad man ellers kan gribe af redskaber, som står til Folketingets anvendelse.